

10 shkaqet e refuzimit të së vërtetës

Abuaaliyah.com

Miftah Dar es-Se'aadeh e Ibn el-Kajjim, 340-1/335

Ka shumë shkaqe përse një person zgjedh të mos shohë dhe të mbetet injorant e ndjekës i devijimit. Imam Ibn el-Kajjim el-Xheuzije përmend disa shkaqe që pengojnë personin të pranojë të vërtetën duke parapëlqyer kështu rrugën e gabuar në dëm të udhëzimit.

1. Dija e dobët rreth çështjes

2. Paftësia

Në shkakun e parë hyn personi që s'është i aftë të kuptojë të vërtetën. Nëse një person ka zemër të forcuar, dija s'do të bëjë ndikim tek ai. Kjo është e ngjashme me tokën jopjellore, që nuk është në gjendje të rrisë pemë dhe as të pranojë ujë. Pra, nëse zemra është e fortë si një gur, nuk pranon gjërat që e pastrojnë dhe as nuk zbutet nga këshilla. Për më shumë, zemra e forcuar nuk përfiton nga dija që e ka. Kjo është e ngjashme me një tokë jopjellore, në të cilën nuk mbijnë pemë a bimë të çfarëdo lloji, edhe nëse bie shi mbi të. Allahu ﷻ tha lidhur me njerëzit që s'janë në gjendje ta pranojnë të vërtetën:

“Vërtet që ata ndaj të cilëve u zbatua me të drejtë Fjala (hidhërimi) e Zotit tënd, edhe po u solle çfarëdo shenje, nuk do të besojnë, derisa ta shohin ndëshkimin e dhembshëm.” (Junus, 96-97)

3. Xhelozia dhe arroganca

Ky qe shkak i Iblisi (Dreqi) refuzoi të ndiqte urdhrin e Allahut ﷻ. Arroganca dhe xhelozia është sëmundje për secilin, përveç për ata që i mbron Allahu ﷻ.

4. Dashuria për udhëheqje dhe pushtet

Nëse arroganca dhe xhelozia nuk parandalojnë personin të pranojë të vërtetën, atëherë dashuria për udhëheqje dhe pushtet do ta pengojnë, së bashku me dashurinë për mbretërinë dhe pushtetin që e ka. Kjo është e ngjashme me rastin e Heraklitit dhe udhëheqësve të tjerë jomuslimanë, të cilët thellë në zemrat e tyre e dinin se Muhamedi ishte një peygamber dhe donin që edhe vetë të ishin muslimanë, por përmbaheshin nga kjo, për shkak të pushtetit.

Kjo është një sëmundje që rëndon mbretër, sundues e udhëheqës. Pakkush i shpëton kësaj sëmundje. Kjo qe sëmundja e Firaunit dhe e popullit të tij. Allahu ﷻ tha:

“Ata thanë: ‘A t’u besojmë dy burrave që janë sikurse ne ndërsa populli i tyre na janë nënshtruar me përlulësi (dhe i shfrytëzojmë si të duam).’” (el-Mu’minun, 47)

Firauni nuk besoi dhe nuk ndoqi Musain dhe Harunin. Thuhet se, kur Firauni deshi të ndiqte Musain dhe i besoi, ai mori këshillë nga Hammani dhe ministri i tij, të cilët i thanë: “Ti je një zot që adhurohet. Nëse ndjek këta dy, do të jesh vetëm një rob që adhuron të tjerë veç vetvetes.” Për këtë shkak, ai refuzoi të adhuronte Allahun ﷻ dhe zgjodhi të mbetej një udhëheqës që adhurohej!

5. Qejfet dhe pasuria

Ndjekja e qejfeve dhe dëshirimi i pasurisë është ndër shkaqet kryesore që parandaluan çifutët dhe të krishterët të pranonin të vërtetën. Ata patën frikë se do t’u ndërpritej ushqimi dhe paratë që merrnin nga populli i tyre. Idhujtarët e Kurejshëve pengonin njerëzit të pranonin Islamin me anë të pëlqimit të tyre të qejfeve. Ata shkonin tek ata që qejfi ua donte të bënin zina (marrëdhënie seksuale jashtëmartesore) dhe ua kujtonin se Muhamedi nuk lejon zinanë dhe pirjen e alkoolit.

6. Dashuria për familjen dhe të afërmit

Njerëzit e sprovuar me pranim të së vërtetës, për shkak të familjes dhe të farefisnisë, kanë frikë se, po pranuan të vërtetën, do të përjashtohen nga shoqëria.

7. Dashuria për vendlindjen

Kur ka ndonjë nga familja a nga të dashurit e tij për shkak të cilëve ai refuzon të vërtetën duke u bazuar në premisën se të tjerët s’e kanë bërë, ai druan se do të dëbohet nga vendlindja në një vend që s’e njeh, duke parapëlqyer kështu të zgjedhë normat dhe praktikat e vendit më parë sesa të pranojë të vërtetën.

8. Besimi se Islami dhe muslimanët kritikojnë baballarët e gjyshërit (paraardhësit) e tij

Ky qe shkak që parandaloi Ebu Talibin dhe të tjerët të pranonin Islamin. Ata vendosën mosbesimin dhe çorientimin e baballarëve e të gjyshërve të tyre përmbi Islamin dhe zgjodhën për veten e tyre këtë shteg.

9. Personi i cili mban inate me dikë që prezanton të vërtetën

Kjo parandalon shumë njerëz të pranojnë të vërtetën. Personi mund të urrejë dhe të ketë armiqësi ndaj një personi që prezanton faktet aq shumë sa ta

urrejë edhe tokën që ai shkel. Në këtë mënyrë, ai synon ta kundërshtojë atë duke e menduar rrugën e vet si një ndjekje të së vërtetës.

10. E vërteta kundërshton mënyrën e edukimit të tij

Edukimi normal i një personi bëhet natyrë e tij. Për shembull, një person rritet dhe edukohet në besime të caktuara që nga mosha e hershme dhe kjo ngulitet në zemrën e tij. Kjo është e ngjashme me mënyrën sesi eshtrat rriten me një ushqim të caktuar. Edhe intelekti mësohet vetëm me këtë mënyrë të të ushqyerit, pastaj vijnë dija e vërtetë dhe ithtarët e saj për të hequr metodat e vjetra me të cilat është rritur ai, pra për t'i hequr ato nga zemra dhe për të zënë vendin e tyre. Kështu, heqja e tyre dhe ndryshimi i tij bëhet i vështirë.